

Goniometrické funkce

Teorie

- definice goniometrických funkcí (sinus, cosinus, tangens, cotangens) pomocí jednotkové kružnice
- vlastnosti goniometrických funkcí (definiční obor, obor hodnot, monotónnost, sudost/lichost, periodičita)

Praxe

Příklad 1

- a) Sestrojte graf funkce $f(x) = 3 \cdot \sin\left(2 \cdot x - \frac{\pi}{4}\right)$
- b) Sestrojte graf funkce $f(x) = \operatorname{tg}\left(3 \cdot x - \frac{\pi}{3}\right)$
- c) Sestrojte graf funkce $f(x) = -\sin\left(2 \cdot x - \frac{\pi}{3}\right) + 1$

Příklad 2

Určete definiční obor funkce

- a) $f(x) = \sqrt{\sin x}$ b) $f(x) = \log(\sin x)$ c) $f(x) = \sqrt{\log(\operatorname{tg} x)}$

Příklad 3

Pomocí grafů řešte soustavu nerovnic $\sin x > \cos x \wedge \operatorname{tg} x \leq \sqrt{3}$ v intervalu $\langle 0; 2\pi \rangle$

Příklad 4

Určete reálné koeficienty a, b tak, aby graf funkce $f(x) = a \cdot \operatorname{tg} x + b$ procházel body $A[\pi; -1]$ a $B\left[\frac{3 \cdot \pi}{4}; -3\right]$.

Příklad 5

Vypočítejte všechny průsečíky funkcí $f(x) = \sin 2 \cdot x$ a $g(x) = \sqrt{3} \cdot \cos x$.

Řešení obecného trojúhelníku

Teorie

- pravoúhlý trojúhelník a goniometrické funkce; Pythagorova věta a Euklidovy věty; praktické využití
- sinova a cosinova věta; jejich využití pro výpočet obsahu trojúhelníku

Praxe

Příklad 1

Vypočítejte vnitřní úhly trojúhelníka, ve kterém platí $a:b=3:4$ a $\beta=73^\circ 10'$.

Příklad 2

V trojúhelníku ABC je dáno

$$\text{a) } c=10; \alpha=\frac{\pi}{6}; \beta=\frac{\pi}{12} \quad \text{b) } c=4; \alpha=\frac{\pi}{6}; \beta=\frac{\pi}{3}$$

Vypočítejte velikost strany a.

Příklad 3

Dvě přímé cesty se protínají v bodě K pod úhlem γ . Byly změřeny vzdálenosti AK = b, BK = a na jednotlivých cestách. Vyjádřete vzdálenost bodů A, B.

$$\text{a) } \gamma=\frac{\pi}{3}; a=4; b=5 \quad \text{b) } \gamma=\frac{\pi}{4}; a=2; b=3$$

Příklad 4

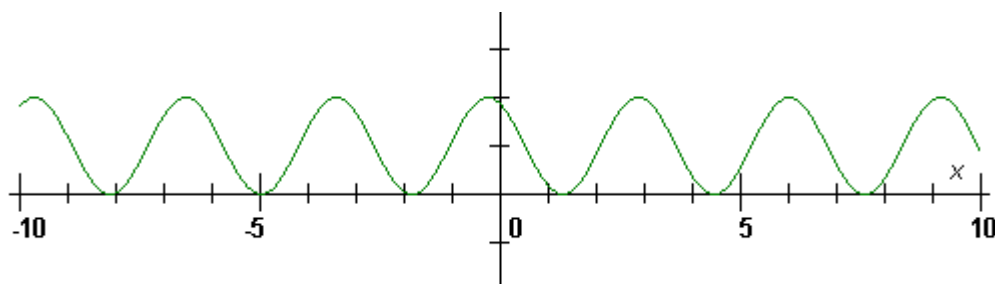
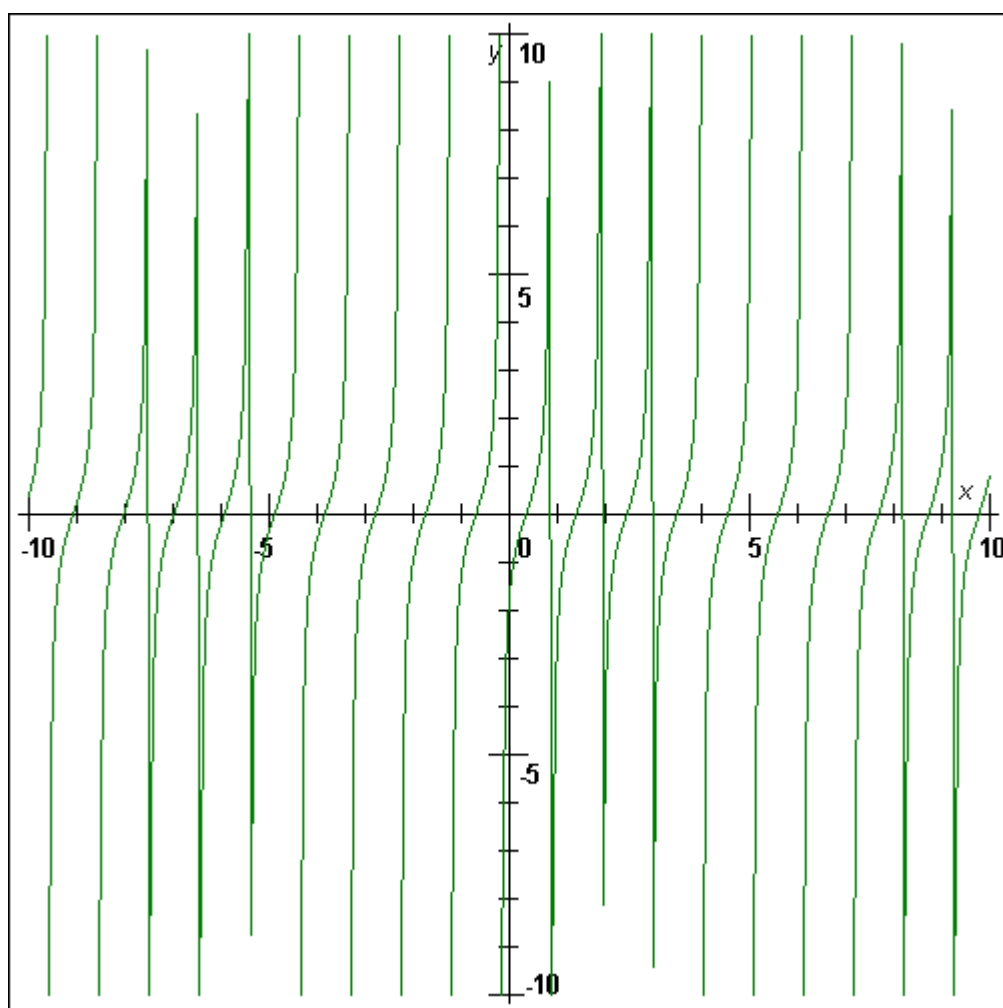
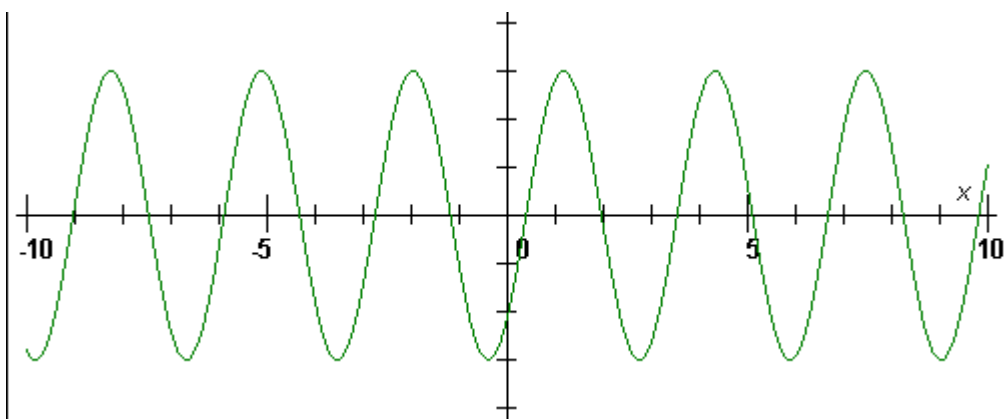
Určete obsah S trojúhelníku ABC, je-li poloměr kružnice vepsané $\rho=45 \text{ cm}$; $\alpha=63^\circ 14'$ a $\beta=52^\circ 45'$

Příklad 5

Tři kružnice o poloměrech 4 cm, 5 cm a 6 cm se dotýkají vně. Vypočítejte obsah plochy, která vznikne mezi nimi.

Výsledky – všude předpokládáme, že $k \in \mathbb{Z}$

13. otázka

Příklad 2

a) $x \in \langle 2 \cdot k \cdot \pi; (2 \cdot k + 1) \cdot \pi \rangle$

b) $x \in (2 \cdot k \cdot \pi; (2 \cdot k + 1) \cdot \pi)$

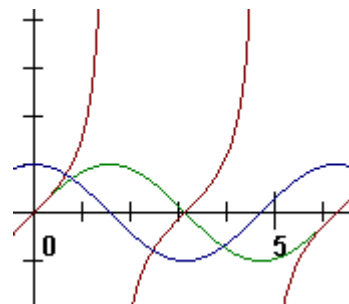
c) $x \in \left(\left(\frac{1}{4} + k \right) \cdot \pi; \left(\frac{1}{2} + k \right) \cdot \pi \right)$

Příklad 3

$$\sin x > \cos x \text{ pro } x \in \left(\frac{\pi}{4}; \frac{5 \cdot \pi}{4}\right)$$

$$\operatorname{tg} x \leq \sqrt{3} \text{ pro } x \in \left\langle 0; \frac{\pi}{3} \right\rangle \cup \left\langle \frac{\pi}{2}; \frac{4 \cdot \pi}{3} \right\rangle \cup \left\langle \frac{3 \cdot \pi}{2}; 2 \cdot \pi \right\rangle$$

$$\text{výsledek: } x \in \left(\frac{\pi}{2}; \frac{4 \cdot \pi}{3}\right)$$

Příklad 4

$$f(x) = 2 \cdot \operatorname{tg} x - 1$$

Příklad 5

$$x \in \left\{ \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi; \frac{\pi}{6} + 2 \cdot k \cdot \pi; \frac{5 \cdot \pi}{6} + 2 \cdot k \cdot \pi \right\}$$

14. otázka

Příklad 1

$$\alpha = 45^\circ 53'$$

$$\gamma = 70^\circ 57'$$

Příklad 2

$$\text{a) } a = 5 \cdot \sqrt{6}$$

$$\text{b) } a = 2 \cdot \sqrt{3}$$

Příklad 3

$$\text{a) } c = \sqrt{21}$$

$$\text{b) } c = \sqrt{13 - 6 \cdot \sqrt{2}}$$

Příklad 4

$$S = \rho^2 \cdot \left(\frac{2}{\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}} + \frac{2}{\operatorname{tg} \frac{\beta}{2}} + \frac{2}{\operatorname{tg} \frac{\gamma}{2}} \right)$$

$$S = 21\,226 \text{ cm}^2$$

Příklad 5

Obsah trojúhelníku o stranách 9 cm, 10 cm, 11 cm – 3 výšeče

$$S = \sqrt{s \cdot (s-a) \cdot (s-b) \cdot (s-c)} = \sqrt{15 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6} = 42,43$$

$$\alpha = 70^\circ 32' \quad \beta = 59^\circ \quad \gamma = 50^\circ 28'$$

$$S = \frac{\pi \cdot 6^2}{360^\circ} \cdot \alpha + \frac{\pi \cdot 5^2}{360^\circ} \cdot \beta + \frac{\pi \cdot 4^2}{360^\circ} \cdot \gamma = 42,08$$

obsah té části je 0,35 cm²